

Besluit van College van burgemeester en wethouders Hillegom

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z-23-348593/(H) Concept Regionale Investeringsagenda (RIA) Holland Rijnland
Verantwoordelijke	TM Juridische Zaken
Zaakkenmerk/Document kenmerk	Z-23-348593/D - 718952
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Dhr. A. van Erk, burgemeester
Besloten in de vergadering van	College Hillegom d.d. 9 januari 2024

Toelichting besluit

Wij stellen voor

1. Kennis te nemen van de concept Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland.
2. In antwoord op de brief van 29 november 2023 (kenmerk UIT-23-24163) van het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland diverse opmerkingen, kanttekeningen en vragen kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur o.a. over de financiering, governance, planning en kaders van projecten zoals verwoord in de bij dit voorstel gevoegde memo en concept-brief (nr 721656).

Samenvatting

Het afgelopen jaar is door het regionaal samenwerkingsorgaan Holland Rijnland samen met de gemeenten hard gewerkt aan de totstandkoming van de Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland (RIA). Na vaststelling van regionale ambities in de Regionale Omgevingsagenda, Regionale Strategie Mobiliteit, de Regionale Energiestrategie en het werkprogramma is nu een concept investeringsagenda opgesteld. Door vaststelling door de gemeenteraden en het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland zijn het kaderstellende documenten geworden.

Doel is een stap dichterbij te geraken bij het bieden van oplossingen voor opgaven die op onze gemeenten en inwoners afkomen. De samenwerkende Duin- en Bollenstreek gemeenten zijn erin geslaagd ook de projecten uit de uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek een plek te laten vinden in de RIA. Dit was ook een opdracht van de gemeenteraad Hillegom bij de uitgebrachte zienswijze op het werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026 in november 2022. Dit laatste is vooral van belang en vergroot onze kansen om extra financiële middelen van derden (provincie, rijk, Europa) aan te trekken voor de uitvoering van projecten, eveneens een uitdrukkelijke wens van de Hillegomse gemeenteraad. Er ligt nu een solide basis.

Het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland nodigt in haar brief van 29 november 2023, het college uit om opmerkingen kenbaar te maken en mee te geven over de concept Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland.

Het college heeft besloten kennis te nemen van de concept Regionale Investeringsagenda en gebruik te maken van de geboden mogelijkheid om schriftelijk diverse opmerkingen, kanttekeningen en vragen kenbaar te maken o.a. over de financiering, governance, planning en kaders van projecten. De definitieve regionale investeringsagenda wordt begin 2024 voorgelegd aan de gemeenteraden om een zienswijze uit te brengen. Daarna besluit uiteindelijk het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland over de Regionale Investeringsagenda waarbij de door de gemeenteraden van de 13 gemeenten uitgebrachte zienswijzen worden gewogen en beoordeeld.

Inleiding

Het afgelopen jaar is door Holland Rijnland samen met de gemeenten hard gewerkt aan de totstandkoming van de regionale investeringsagenda. Na vaststelling van regionale ambities in de Regionale Omgevingsagenda, Regionale Strategie Mobiliteit, de Regionale Energiestrategie en het werkprogramma ligt er nu een concept Regionale investeringsagenda (RIA). De Strategische agenda Duin- en Bollenstreek kan verder gebracht worden. Door vaststelling door de gemeenteraden en het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland zijn het kaderstellende documenten geworden. Doel is om een stap dichterbij het bieden van oplossingen voor opgaven die op onze gemeenten en inwoners afkomen. De samenwerkende Duin- en Bollenstreek gemeenten zijn erin geslaagd ook de projecten uit de uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek een plek te laten vinden in de RIA. Dit was ook een opdracht en uitdrukkelijke wens van de gemeenteraad Hillegom bij de uitgebrachte zienswijze op het werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026 in november 2022 (zie bijlage 7). Het vergroot onze kansen om extra financiële middelen van derden (provincie, rijk, Europa) aan te trekken voor de uitvoering van projecten en daarvoor ook de lobbykracht van HR te benutten. Er ligt nu een solide basis om stappen vooruit te maken.

Na vele ambtelijke bijeenkomsten (o.a. diverse werkateliers), regiodagen, gesprekken met het Algemeen Bestuur, raadsinformatieavonden en sessies met stakeholders is dit concept wat er bereikt is. Het is een conceptproduct van de dertien gemeenten die samen de regio Holland Rijnland vormen. Holland Rijnland heeft veel energie gestoken om de gemeenten nauw te betrekken in de beleidsvoorbereidingen. Daarmee heeft Holland Rijnland als een echte partner van de gemeenten gefunctioneerd. Waardering daarvoor is op zijn plaats.

Na de Regiodag van 8 november 2023, bleek dat er in enkele colleges in de regio behoefte is het stuk in het college te bespreken voordat het richting de gemeenteraden gaat. Het Dagelijks Bestuur biedt de colleges de gelegenheid fundamentele opmerkingen kenbaar te maken (zie bijlage 4 brief van 29 november 2023, kenmerk UIT-23-24163). Dat kan tot uiterlijk 10 januari 2024 via het ambtelijk secretariaat (ambtelijksecretariaat@hollandrijnland.nl). De planning van de RIA is als bijlage 1 hierbij gevoegd. De AB-leden zijn geïnformeerd via een brief van eveneens 29 november 2023 (zie bijlage 5).

De aandacht gaat eerst uit naar de inhoudelijke lijst met 14 prioritaire opgaven die op pagina 16 en 17 zijn opgenomen. De gemeenteraad van Hillegom heeft in 2022 in zijn zienswijze op het werkprogramma het uitgangspunt als volgt verwoord: "project zoekt geld en niet geld zoekt project" (bijlage 7). De meest relevante opgaven zijn voldoende benoemd en de onderbouwing en urgentie van de voor onze gemeente meest relevante opgaven kunnen goed worden herkend. De indeling in P1, P2 en P3 projecten geven een helder beeld van de fase waarin de opgaven zich bevinden, maar ook van het traject dat we nog moeten en willen doorlopen richting realisatie.

Op twee punten moeten aanpassing plaatsvinden:

1. De indeling van de verbinding N207 - N206 in P3 (blz. 38 concept RIA 27112023) en de verbinding N208 - A44 op P2 - P3. Er ligt al een getekende startnotitie waardoor dit project meer is dan een idee/wens. Kortom deze projecten horen in P2.
2. Kijkend naar de thema's (blz.8/9) zijn aan de corridorstudie Katwijk, 3 thema's verbonden; bereikbaarheid, economisch en innovatief en groen/klimaatbestendig. Bij de bereikbaarheid Noordelijke Bollenstreek is er één thema; bereikbaarheid. Ook bij de Noordelijke ontsluiting dienen de thema's economisch en innovatief en klimaatbestendig aangekoppeld te worden. Daarmee heeft ook de bereikbaarheid van de Noordelijke Bollenstreek tenminste een zelfde impact als de corridorstudie Katwijk.

De totale omvang van de agenda is fors. De capaciteit om de projectorganisaties te bemensen die nodig zijn om alle opgaven ter hand te nemen kunnen wij niet leveren. Een prioritering (en/of programmering van de opgaven) is dus noodzakelijk.

Uit diverse ambtelijke regionale overleggen is gebleken dat op enkele onderdelen voldoende uitwerking nog ontbreekt in de nu voorliggende concept RIA. Dit gaat vooral over de financiering, governance, planning en kaders van projecten en de eerdergenoemde noodzakelijke prioritering. Korthedshalve wordt verwezen naar de bijgevoegde memo (bijlage 6). De inhoud van de memo is in hoofdlijnen ambtelijk afgestemd in de regio Duin- en Bollenstreek.

Wat willen we bereiken

Een toekomstbestendige regio door onze krachten te bundelen samen met onze partner Holland Rijnland op projecten die bijdragen aan de vastgestelde ambities in de regionale Omgevingsagenda, Regionale Strategie Mobiliteit en de Regionale Energiestrategie. Daarbij geldt voor ons als samenwerkende Duin- en Bollenstreekgemeenten ook dat de door de gemeenteraden vastgestelde uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek zoveel mogelijk onderdeel uitmaakt van de RIA. Daarbij is ook de verwachting dat de RIA prima kansen biedt om extra gelden van derden (provincie, rijk, Europa) te ontvangen zodat een multipliereffect tot stand komt voor projecten in onze regio.

Waarom nemen we dit besluit: argumenten

1.1 Het Dagelijks Bestuur van HR biedt de mogelijkheid aan colleges om kennis te nemen van en input te leveren over de concept RIA.

Deze mogelijkheid moet benut worden. Dat kan tot uiterlijk 10 januari 2024. Het is de eerste schriftelijke mogelijkheid die de colleges wordt geboden, naast de mondelinge inbreng tijdens commissies, werkateliers, regiodagen en congressen.

1.2 Vroegtijdige betrokkenheid, herkenbaarheid en aansluitend draagvlak bij colleges (en gemeenteraden) is van groot belang.

Gemeenten moeten achter de RIA kunnen staan. Het is daarom voor Holland Rijnland van belang vroegtijdig kennis te nemen van de standpunten van de colleges. Dit heeft tot op heden nog niet plaatsgevonden. College heeft nu ook nog de mogelijkheid bij te sturen, verduidelijkingen en vragen kenbaar te maken en zo verdere verbeteringen aan te brengen.

1.3 Uitvoering van de regionale investeringsagenda vraagt om financiële bijdragen van gemeenten en dat vergt zorgvuldige voorbereiding

De moeilijke financiële positie van gemeenten is genoegzaam bekend. Voor de uitvoering van de concept RIA zijn middelen nodig. Hierover zullen de gemeenten en vervolgens het Algemeen Bestuur besluiten.

1.4 De bevoegdheid tot besluitvorming over de RIA ligt bij het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland op voorstel van het Dagelijks Bestuur.

De besluitvorming is bij meerderheid van stemmen.

2.1 Het is noodzakelijk, voorafgaand aan vrijgave voor de zienswijze procedure, sommige punten in de concept RIA nader uit te werken, te verduidelijken en vragen te beantwoorden.

Dat biedt straks de gemeenteraad meer inzicht, geeft ons duidelijkheid en voorkomt later misverstanden. De memo, waarover regionaal ambtelijk overleg ook heeft plaatsgevonden geeft de opmerkingen en vragen weer.

Wat moeten we meewegen bij dit besluit: kanttekeningen

Zie de bijgevoegde memo. De punten uit deze memo zijn opgehaald binnen allereerst het cluster Duin- en Bollenstreek en ook uit ambtelijke overleggen in de regio Holland Rijnland. Daarbij zijn naast de beleidsinhoudelijke medewerk(st)ers ook de financiële accounthouders betrokken.

Wat kost het

Het financiële voorstel treft u aan als bijlage 3. Zoals in de bijgevoegde memo is aangegeven zijn over het financiële beeld/voorstel nog vragen.

Jaar 2025

Gemeenten worden gevraagd om bij de behandeling van hun kadernota 2025 rekening te houden met de financiering van de RIA. Het voorstel is om de bijdrage tussen de dertien gemeenten te verdelen op basis van inwonersaantal met peildatum 1 januari 2024. Onderstaande tabel geeft een beeld van de bijdrage per gemeente aan de hand van peildatum 1 januari 2023. De bedragen zullen dus nog iets kunnen wijzigen.

Tabel:

Gemeente	Voorlopige verdeelsleutel: Inwonersaantallen op 1 januari 2023	€ 4 miljoen voor P2 en P3 projecten	€ 3 miljoen voor regionaal fonds	Totale bijdrage gemeente voor de jaren 2025 tot en met 2027
Alphen ad Rijn	114.182	€ 782.126	€ 586.595	€ 1.368.721
Hillegom	22.453	€ 153.799	€ 115.349	€ 269.148
Kaag & Braassem	28.573	€ 195.720	€ 146.790	€ 342.510
Katwijk	66.607	€ 456.246	€ 342.184	€ 798.430
Leiden	127.089	€ 870.537	€ 652.903	€ 1.523.439
Leiderdorp	27.657	€ 189.445	€ 142.084	€ 331.530
Lisse	23.390	€ 160.217	€ 120.163	€ 280.380
Nieuwkoop	29.463	€ 201.816	€ 151.362	€ 353.178
Noordwijk	45.179	€ 309.468	€ 232.101	€ 541.569
Oegstgeest	25.746	€ 176.355	€ 132.267	€ 308.622
Teylingen	38.510	€ 263.787	€ 197.840	€ 461.626
Voorschoten	25.665	€ 175.801	€ 131.850	€ 307.651
Zoeterwoude	9.443	€ 64.683	€ 48.512	€ 113.195
Totaal	583.957	€ 4.000.000	€ 3.000.000	€ 7.000.000

Jaar 2024

De dekking voor 2024 moet nog nader worden uitgewerkt. Om alvast een start te kunnen maken met de RIA wordt gedacht om hiervoor in 2024 middelen binnen de begroting van Holland Rijnland vrij te maken. Zo kan de reserve cofinancieringsfonds als financieringsbron dienen. Om deze middelen in te kunnen zetten voor de RIA is nog besluitvorming nodig. Een aantal projecten maakt ook deel uit van RIF/POG. En voor sommige projecten (Zuidelijke corridorstudie) brengen de DBS-gemeenten zelf geld bij elkaar. De reserve bedraagt ongeveer € 465.000. Hiermee zou het mogelijk zijn om de eerste projecten van de RIA in 2024 van de grond te krijgen. Vraag is of het cofinancieringsfonds hierna dan nog blijft bestaan. Met fondsreservering bij gemeenschappelijke regelingen moet terughoudend worden omgegaan.

Holland Rijnland geeft terecht aan zich terdege bewust te zijn van de financiële positie van gemeenten, in het bijzonder met het oog op het aankomende ravijnjaar 2026. Zoals bekend is het rijk voornemens structureel een korting van 3 miljard euro vanaf 2026 aan de gemeenten op te leggen. Dat zou een ingrijpende en zichtbare bezuinigingsoperatie betekenen bij gemeenten. Dit zal ook substantiële gevolgen hebben voor de aanpak van allerlei grote maatschappelijke opgaven als woningbouw, klimaat, energietransitie, criminaliteit en (jeugd)zorg. De VNG lobbyt om deze korting van tafel te krijgen (resolutie najaarsvergadering VNG 1 december 2023). Het bovenstaande brengt de gemeenten in lastige afwegingen. Daarbij moeten lokale uitgaven versus regionale uitgaven worden gewogen. Ten aanzien van de gevraagde financiën (voor Hillegom dus eenmalig 270.000,- t/m 2027) zal dit aan de raad worden voorgelegd in de kadernota 2025.

(ambtelijksecretariaat@hollandrijnland.nl) onmiddellijk na de collegevergadering van 9 januari 2024. De memo wordt ook ter informatie gebracht aan de Hillegomse gemeenteraad in verband met de actieve informatieplicht (artikel 169, tweede, vierde en vijfde lid, en artikel 180, tweede lid, van de Gemeentewet) van het college. De RAP melding is gedaan op 20 december 2023.

Duurzaamheid | n.v.t.

Hillegom-Lisse-Teylingen | In de drie gemeenten wordt hetzelfde collegevoorstel voorgelegd.

Urgentie | Het indienen van een reactie kan tot uiterlijk 10 januari 2024 via het ambtelijk secretariaat (ambtelijksecretariaat@hollandrijnland.nl) plaatsvinden. Het besluit van het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland over het vaststellen van de regionale investeringsagenda en de financiën daarvoor werd aanvankelijk voorzien voor 28 maart 2024, maar deze vergadering van het Algemeen Bestuur is verplaatst naar **3 april 2024**. Bij de raden in de procedure van de Kadernota 2025.

Evaluatie | N.v.t.

Bijlagen en achtergrondinformatie | Bijlage 1: Planning
Bijlage 2: Concept Regionale investeringsagenda
Bijlage 3: Financieel voorstel
Bijlage 4: Brief colleges 29 november 2023, kenmerk UIT-23-24163
Bijlage 5: Brief Algemeen bestuur Holland Rijnland 29 november 2023 kenmerk UIT-23-24158
Bijlage 6: Memo Hillegom Duin- en Bollenstreek gemeenten d.d. 27 december 2023
Bijlage 7: Zienswijze Hillegom werkprogramma 2022-2026 brief 8 november 2022
Brief reactie college Hillegom aan HR RIA nr 721656